

¿KÁBI'E UGÁN KI KÁBI'E MAHÉR RUPÓRIN?

Mudulu 1



IMPULSO
Guanajuato

Miguel Márquez Márquez

Úr'unde' ndi Guanajuato tangwín teréh úbo's ráts'oro taréh énuts'es - taréh úbo's ráts'oro sánzeb égas.

► GUANAJUATO SEGURO

Lic. Antonio Salvador García López

► CALIDAD DE VIDA

Lic. Diego Sinhue Rodríguez Vallejo

Lic. Diego Sinhue Rodríguez Vallejo

Secretario de Desarrollo Social y Humano

MVZ. José Gerardo Morales Moncada

Encargado de Despacho de la Subsecretaría de Administración e Inversión

Lic. Miguel Ángel Morales Abonce

Director del Fortalecimiento de Capacidades para el Desarrollo Humano

► ECONOMÍA PARA LAS PERSONAS

Lic. Guillermo Romero Pacheco

► GUANAJUATO EDUCADO

Ing. Eusebio Vega Pérez

Sra. María Eugenia Carreño de Márquez

Presidenta de DIF Estatal

Ing. Fortino Hernández Becerra

Encargado de Despacho de la Subsecretaría de Planeación y Operación para la Organización

Lic. Víctor Edmundo López Muñoz

Coordinador de Atención a Grupos Vulnerables

Lic. Martín Aurelio Diego Rodríguez

Director de Comunicación Social

Kíni richhihr man'í ndi éna éma pá nant'é rána rarú kábi'e éna richhihr tís'a', úrir ná'ir úrehn be úna utshá. Ki Guanajuatore rinhí úkhar utshá. Rinhí ép'o pá má mapé richhihr rána raga'r pá úrir ráp'or kí pá má rána ná'i ranhú íri'r naká ndi úrir éku' Guanajuato mú'os ki káne ndi úri kíni richhihr utshá ma ratshé.

D.R. GUBIERNU NDI GUANAJUATO

ISBN: EGÁ PU ETSHÁ

Proyecto

Parque de Innovación De La Salle Bajío

Material

Rodolfo Guerrero García, Universidad De La Salle Bajío

Gráficos e Imágenes

Manuel González Zavala, Universidad De La Salle Bajío

Diseño de Cubiertas

Estefanía Ramírez García

NÁNT'A ÚR'U NDI URÁ ÚRI ÍRI'R KI ÚRIR ENDÉ ÉKES

Bajír mánirk'un ki bajír írurk'un

Kíni modelo éna úmahu' ndi kábe' rána man'í nábe, má ní íri'r kí man'í ndi éma má í'e rákhar. Énu-hu' ndi éku' úrir urá rápi ndi ni i'áhn márhe pá úr'unde' rána man'í íri'r tatshá. Eje ndi pá úrir íri'r naká, éna éma pá mapé úrir ránar man'ísibur ratshá, namhúts kí urá rápi, ná'i rána nánkha'r man'í ráp'or sé írur o me mánir ki ránar man'í náts'ah.

Ijiékre kína úrir í'an'e ndi Guanajuato egá pá ína atón, ijiékre kína súka'rhú' pá ína írir rákahu'. Man'í ndi kíma ínkhá ní i'áhnro'. Man'í ndi úr'ende' ki úrir urá épi etshá éna íri'r éreh, ná'i urá épi úrha érhan, nánt'a ránzo ukharín ndi sá' íri'r agá.

Púr ígo'r, asék ndi íri'r kí'ührín ndi kíni programa ndi Impulso ndi Desar'oio Sosioedukatiboa, nánt'a programarí ána má ná'i úrir agéts pá ijiék, pá bánhor ki pá ndi ét'e ránzo, kumu ndi úrir Guanajuato mú'os pá ná'i rána urá rápi nehé rána nat'úr, man'í ndi ephá ki ndi rinhí ékhar.

Kíni rinchhihr ndi kán'a egá' ána aségun kabí'e nánt'a nánk'uh ínan kurí úwan pá anún k'ágo'rgun ki

kabí'e ugán, kabí'e nínan man'í rus-thán pá nant'é ránzon, kabí'e nínan úrir rakésin pá nínan man'í rupórin ndi súgata' ku'ós ében, purmhé' ndi ét'uhn ninarin nánt'a plán rutshán pá be úrir ránar íri'r naká kumu ndi bajírin ki úrir ndi ránzo úza' egá.

Chí kíni úba' man'í nánt'a satí utsháhn, man'í síbur tikán utsháhn pá mahér man'í ndi súgata' ínan upórin ki pá íri'r tikán. Ndi sá' úrhon man'í utshán anún man'úri'o sá'táteh ndi tikán tutsháhn ki man'í ndi úrir tuserin sá utín, ijiékre kína úrir kíkes pá ndi impulso ndi nant'é Desar'oio Sosioedukatiboba, ki man'í ndi utsháhn banhor ki ndi man'í éku' súgata' ébe tapór.

Úrir ndi nánt'a ránzo egá man'í etshá ki egá úrir urá épi man'í, tikán Guanajuato katá úgin utsháhn kábe' ndi é'i, ndi úri urá íri'r ki úrir íri'r ékes, márhe éma ki man'í ndi éku' úrir urá épi etsháh. Kaúj nábi ungwáhsk pur ndi man'í síbur ichháh, índisakhark pur ndi Guanajuato íri'r tángweh, úrir rinhí akhé'rb ki man'í síbur ána ákhar pá úrir ána úrehn takí, purmhé', bá-na'i, ndi nánt'a Guanajuato márhe áwa ki pá úrir ní íri'r taká.

**Migél Márkes Márkes.
Úr'unde' ndi Guanajuato tangwín**

Ndi pú nimbo úb 'b

Ésekhu' ndi íri'r kí'uhrin ndi kíni ri-chhíhr éna éma kabí'e ndi richhíhr ní-sa'n.

Kíni richhíhr tipán modulos ma éna égits pá ma ána amhágun kabí'e berinhí tikán u'án ki kíni richhíhr úran kína kit'éts

Kíni pu éna ma inan nimbo úb 'bun pa tínan anún kabí'e ínan tshé ipán, atsegún maní ndi satí ínan útan ki sígí'en utsháhn.

Kíni urába modulo, má tikán kurí úsa'bun pa íri'r tikán. ¿Kabí'ergun, kabí'e ugán?, ¿Úmahú' mahér íri'r nínán nikán?

Ndi nánt'a enfóke íri'r kurí úwa, pa tínan apán kabí'e ugán, ínan áman kabí'ergun, kabí'e bajírin ki ndi Ránzo.



¿Ka'arhu'?

Ema:

Man'í ndi eskuela etsháh íri'r éreh ndi kángar bup' múki' éndir ki man'í ndi úrir kángar richhihr éts'ahb émha etshá. Í'e be kángar márhe émha richhihr etsáh.

Pur ndi úrir ná'ir mán'ih i'erbe kí'i rinhí ma úrir ragéts pa ranhú kábe' egá, bénda kuri rámha kábe' be ítan íri'r naká.

Nimbó em'ehb máre' rap'ín pa naphá ki ubés ranhú ki tshá kuri ramha kábe' egá.

Man'í ndi atsháh

Úrir tamhús kó'o ndi múki'b úrhan rarhan pa ítan íri'r naká ki ur'ó Ránzo kibí'e

Kábe' ndi i'er ki balor ekhar ána át'e:

Úrir kímba' rakhásb, úrir rinhí rar'ób, ki úrir rakhés.

Kega' rinhí:

- Ná'irgun ti'áhni'n.
- Ná'irgun sínhka'rgúnme.
- Ndi mapé bajírin nánt'a lúgar ugán éreba' tim h'rin



Úrhan ndi atshá.

0. Urhan ndi ukiki atshá

Ndi pelóta ír 'hr.

Íru o máni ndi riní émab nimbó ub 'b úr'u ás 'ni'b igo'r ndi taréhr.

Kábe' ndi n'i atshá phá ána asér:

- Kíni sá' taréh bás be tibúch'in.
- Ndi urába turún kábe' i'ebe eskuela rinhí úgu' éna.
- Ámha kó'okha éku' úrir ndi tamhús ki ndi kít'ab búnho ék'ehn, purmhé' ndi ná'i egá iro're i'ahn.
- Áser pelóta aréhr kó'onka ndi egá, úre ndi aráhs áwa n'i ndi ás 'ni' ndi urába tamhús úmha. Sikhá úrebá singw hme áwa n'i ndi máre' up'ib, sá' ndi ántho rinhí áwab kiki pelóta ándir pa káne ndi ágeh, sikhá pelóta súp'ihme n'ísibur ár'er kuantes si'ah magá' síp'ome.
- Úrir etshér pelóta máre aráhs ki máre rinhí ámhab.
- Úrir atshér tshá ar'ó maní ndi émha, i'e be kúmba' tikásin maní ndi ná'ir ámha.



*Maní ndi atshégun:
Sikhá nánt'a úri u'ohá rinhí áwa, isé únhi atír.
Isé ni i'ahn ndi ná'i úrir rinhí ámhab.

1. Urába rinhí: man'í ndi upán.

Úrhan:

- Dibúju mapé atshá.
- Bajír úrhu' ámab.

A.-Dibúju mapá atshá.

- Íru o máni ndi riní émab nánt'a richhír awá'gun man'í ndi úrir ihmúts etshá táchuts ki abín kégo' ndi nái anhú.
- Úrir etséhr richhír ndi página sangwáro atshé ki ndi úrir níji mapé lápiz ndi kulór ar'eh.

Man'í ndi etshér:

- Kábí'e nánt'a richhír kúnu' ákhar, úbe nánt'a dibúju atshá (ndi úrir, nimál o ún'e mahá') man'í ndi ítan erhé, sangwáro minúto áp'o pa atshá. Si'ahn sunhúme kábe' atshá, anhú man'í ndi úre dibúju éma.
- Ubés íru o máni ndi riní émab nimbó úme'b ut'é dibúju úrir ubá'b ki éser man'igo' ut'é dibúju é'i rawa. Sa' ndi átho arhi káne nant'a ki ut'é dibúju úrir awá'b ki kibí'e máre' abín man'í ndi ut'é dibúju é'i rába.
- Atón pa ná'ir nánt'a riní ámha.



B. Bajír úp'ih rinhí.

- Sá' ndi ántho kó'o ndi búnho ebén nánt'a atshé pa riní áwab. Úre úri ndi atshéh tin'uh minútu ákhar pa máre' abín man'í ndi búnho etshá. Sikhá káne nánt'a nehé ije úrere máre' abín kábe' ndi banhír egá.
- Pa tshá rinhí íri'r anhú kít'ab ndi rinhí ar'ahngo', íru o máni ndi riní áwab urere atshá sikhá mu nda na'ahn.

- ¿K'á éku' bánhor?
- ¿K'á éku' úrha' érhan?
- ¿K'á éku' éndir eskuélar?
- Ámha ndi búnho k'á éku' íta man'í íri'r etshá ndi ná'ir egá.
- Ki andáhn ¿man'íran be ná'i síndirmé?
- Man'í ndi ni íri'r búnho etshá.
- Man'í ndi íri'r búnho sutsháme parí majár apór.



2. Ndi pu taréh ibores: Man'í ndi kurí émha atshá.

Tin'uhn mundo úrir tamhús, bénda kurí ámha ndi kí'i rinhí.

- ¿Ndi kíku bajírin man'igo'o rínhargun?
- ¿Kó'onkha rinhí'o ni íri'r tutsháhn ki kábe' rú'en pa suwá náhe'?
- ¿Kó'onkha rinhí o etsó' rupórin ndi ku'ós Ránzon?, ¿Kó'onkha majár rupórin?

Nánt'a richhíhr nánde' kúnu' ar'és man'í ndi táthe'. Ndi ekípo atshá kó'onkha éku' ndi búnho ebén tats'ah man'í ekípo taká.

- Grúpuba úrha árhan: Ekipo na'i rinhí ámhab.
- Íru o máni ndi riní ábab máre' abín man'í ndi ná'i ekipo ámha atshá.
- Úba': Ráts'oro minúto pa ekipo úrhan árhan ki ráts'oro minúto pa ná'i grúpo úrhan árhan.

3. Ndi tátse':

- Sá' ndi úrhan ántho k'abí'e nánt'a riní ábab man'í ndi ná'i úmha kurí urhéb.
- Úrir ndi egá etséhr úts'a richhihr ndi página sánzeb atséh, ígo'o ndi éma tus 'níuhe ndi urába rinhí. Íru o máni ndi riní áwab kiki ma áki riní áwab ki asér ná'i búnho máre' ap'ín, ndi sá' atí richhihr máres ása' ki asér ná'i áta'.

Man'í ndi úrhan árhan:

Richhihr ndi úrhan únhi' anhísb.

Mapá lápis ndi unhí.

Tin'uhn richhihr ére'r kúnu'.



Man'í ndi múki'b kuri áwa.

Ema:

Ére'ba' ndi ni káne ma' úts n'in ítan tipárin pur ndi ni man'í mapé si'áhn'inme. Ére'ba' ndi ni man'í mapé ir'r túkharin kít'a ma kiri íri'r singáme.

Ndi kíni úrhan anún man'igo'o múki' ti'áhn'in man'í ndi íta míndeh pa majár niakurí márhe ráman ndi kágun ki bajírin ki ndi ná'i ku'ós Ránzon.

Úba' rúta'n pa máre' rapín'in man'í ndi kuri rúwan o man'í ndi é'i rutsháhn, úgu' rúta'bun kábe' be ndi majár ná'irgun ndi ítan man'í ndi íri'r rúkharin ki ítan íri'r nikán.



Man'í ndi atsháh

Anhú man'í ndi ítan míndeh pa majár úrir ítan íri'r naká, búnho ki Ránzo ná'i.

Kábe' ndi i'er ki balor ekhar ána át'e:

Úrir kímba' rakhásb, úrir rinhí rar'ób, si'áhn úrir sit'ér, úrhan rárhan nabi' rapahsb.



Kega' rinhí:

- Man'í ndi túkharin éreba' kíri sitsháme.
- Pa ndi márhe áman kíri man'í si'áhn'inme éreba' ndi íri'r ugán iro're i'áhn pur ndi i'e úrehn si'áhn'inme.
- Man'ísibur túkharin pa márhe ráman.

Urhan ndi atshá:

0.Urhan ndi úkiki us 'ni'n

Nánt'a máre' ap'in.

Ndi tshá rinhí ats' hni' ndi guni'ba' tamhús máre' umbín be nánt'a kuentoba ambín.

Atshér ma kabi'e atshá.

- Íru o máni ndi riní émab asér rinhí áts' hni' man'í ndi urába úmha ki arih' ná'ir nánt'a kuento ba ambín.
- Nimbó ém'ehb ámha: Nánt'a kuento ba...
- Ubés abí kané ki riní áwab ki sigí á'e máre' abín, i'áhn ná'ir rinhí ámha.
- Sá' ndi kuento ánho áwa sárho.



*Man'í ndi etshégun.

*Ar'ih kó'o ndi rinhí ámhab mares tati'r pa majár ná'ir nánt'a rinhí ámhab.

*Sikhá man'í ndi nánt'a ni i'áhn nábur íru o máni ndi riní émab kuento ba kíki áki abín.

*Ratán pa ná'i úrhan rárhan

1.Pu ndi urába rinhí: Man'í ephá estha.

Úrhan:

¿Man'igo' ti'áhn'ihn pa niakuri márhe ráma?

- Grupu atshá tín'uhn o sangwáro úrir ki kéga' minutu ánkhar pa mare' ap'in ki kíni rinhí ar'ahn. (ráts'oro o ráts'oro sangwáro minutu ano'b).
- Tshá kuri ámha man'í ndi e'i rúkharin pa itan mahér ráman ki éreba' u'on úrehn sínd rhme, kúmu ndi rungw r émehj ki énu' erúj.



Urhan ndi atshá

2. Pu ndi ibo'r: man'í kirí amha

Úrir ndi imhúts etshér man'í ndi máre' up'ín úkiki ap'ín.

Ni i'ahn úrir íri'r taká ki rinhí tshá ar'ó ki ndi úrir imhús ekipo atshá nánt'ab úri saki tápo' táti'.

Íru o máni ndi riní áwab ána richhihr andés man'í ndi ámha.

Sá' ndi ná'i ekipo tnchhi'n sigí atshá kít'a rinhí kurí ámha takhás ndi kít'ab rinhí atshá:

- ¿Kánenkhare ndi kí'i rinhí úrehn i'ahn pa rúkharin?
- ¿Pa kó'onkha'o úrehn si'ahnme?
- ¿Kó'onkha'o ítan i'ahn? ¿man'úri'o?
- ¿Kó'onkha'o ítan márhe ráman?

Si'ah sárhoní'ujme:

Ni i'ahn ndi ére'ba' ná'i ndi éku' egá man'í émhab. Pa té'e ígo'r ndi kíri síndi'rme, atshéhr tanchi'n, pa máre' ap'ín man'í ndi kurí emha pa ná'i grúpo ar'ó ki anhú. Sikhá rámha man'í úrehn míndeh rákhar be márhe rámha, kíki isérin o it'áhbun: ¿Múkib itan márhe ráman o munda é'i rúkharin pur ndi kít'ab man'í ékhar?

3. Pu ndi tin'uhn: Man'í ndi utsháhn

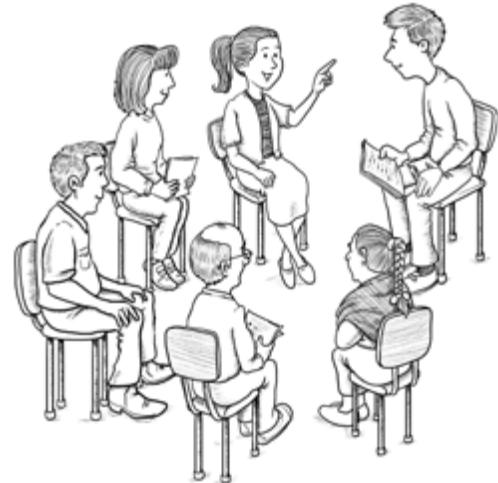
Kiki equipo sati atsha ki ari'hb nt'a ki rinhí at'a:

¿Man'igo' ragésgun na'i Ránzo itan márhe ráman ki itan íri'r nikán? Sikhá rámha man'í ndi úrehn míndeh o ítan it'áhn isérnhe íri'r, chí it'áhbo man'á nánt'a úrehn síndehme kurí ámha ki agés márha rámha.



4. Entho:

Sá' ndi rinhí ití atshér nánt'a kibá' tamhús máre' ambín ndi úrehn sínda'r túkharin, ígo' ndi ítan ni i'áhn ki ndi ikágun ki bajírin túkharin ki í'ebe ná'irgun ni ti'áhn'in, sá' ndi ánTho nánt'a úp'ah ébe'n "índisakhark kíni úbo'" ndi Bioleta Par'a.



NDI SÁKHARK NDI KÍNI ÚBO'

Ndi sákhark ndi kíni ubo', pur ndi ni man'i mapé époj.

Man'i taréh sugogus ki ndi éses,
énu' kánenkhare úmbo,
Kánenkhare kúnu' ki ndi ubo' niji
inch'I mahás kindér ni mapé,
Ki ndi úrir níji nánt'a íru ndi kaúj ni
end.

Ndi sákhark ndi kíni úbo', púr ndi
nimán'i mapé époj.

Suka uboj ki ndi tsha ruba' turéhr ki
úsa é'o, ujó ki rúnch'i
Martío, síma'n íngor, kuri ebéts, ki
ndi namb' pha e'áuj.

Ndi sákhark ndi kíni úbo', pur ndi ni
man'i mapé époj.

Ruído époj ki mapé richhihr úran,
í'e be runí mapé,
Ki man'i ndi kurí úwa éma nána,
nají, ur ki mápa nánk'uh utsháh
Nánk'uh ndi kimba' ndi íro' íru ndi
kaúj ni end .

Ndi sákhark ndi kíni úbo', pur ndi ni
man'i mapé époj.
Nakú uwoj pa majár ét'u ki nahí
énk'in, ndi ét'u éndi

Mahá' úbo' ki ndi kuri ibuse'ih, éndi
lámar sunga,

Ubo' ndi ún'e bénza'n, émbo sín-
chi's, ki úbo' ún'e mapé,
Ki út'os, ut'é kalle ki ut'é patio.

Ndi sákhark ndi kíni úbo', pur ndi
ni man'i mapé époj, kuri uboj ki ni
éndun,

Ndi ére'ba' man'i ndi nánt'a úri kazí-
mo' tshá turéhrb, ndi ére'ba' nánt'a
úri ni end

Úri íri'r mahá' éhe' ni nánt'a úri pajá
úri, ni ére'ba' ndi útangi' ínch'i sar-
kó turéhr.

Ndi sákhark ndi kíni úbo' pur ndi ni
man'i mapé époj.

I'e be majár tithe'r ki í'e be majár
engwéuj, í'e be majár

Márhe éma ki í'e be énu' ndi nûm'ah
épih, pur ndi íro'

Taréhn'es be námbeh ésu' ki ndi
ná'irgun námbeh

Úsu'n kumu ndi nánt'ab nehégún.

Ndi sákhark ndi kíni úbo',

Ndi sákhark ndi kíni úbo',

Ndi sákhark ndi kíni úbo'.

Úrehn sínda'r ndi ur'ó níji egí'.

Ema:

Ndi chí rinhí ámha áta' kábe' át'e anhú n'i ndi "ur'os níji ékhar", kábe' ráman, ígo' ndi man'í síbur ki suráhme ki máske ére'ba' únkháñ ni íri'r sutáhnme. Úrehn sínda'rgo', man'í síbur ndi kágun, bajírin ki Ránzo ná'i túkharin me ére'ba' surúnme.

Úman ndi man'í síbur epá tutshán, kábe' ugán, kábe' portái'en, man'í ndi kíni úbo' tínihrin, kábe' ndi kít'ab ungw n'in.

Máske man'í síbur túkharin, ranún kábe' i'egun o kábe' úri i'er man'í ndi ítan íri'r túkharin ráki'rin ki man'í síbur rutshábun. Íri'r nínihrin, úrir rakéch'in, kíni úbo' luchátu'en ki námbihñ rinhín íri' éki'rin máske man'í ndi túkharin tín'uhkari.

Ndi úrhan utshégun nutsháhn éta' ká'ago'r ndi man'í etshá ranún man'í ndi ékhar purmhé' kuri émha súkharme.



Man'í ndi atshá:

Ranún man'í ndi túkharin kágun, bajírin ki Ránzo ná'i.

Man'í ndi esthá ki balor ekhar atshá:

Kimba' rakhás, rinhí rar'ó, úrir akhés, íta tíka'rin ki ekipoba náta' rátan'in.



Kega' rinhí:

- Kíni úbo' regálo mapá épogun, ¿Kó'onkha ijiéuk súngok?
- Ná'irgun man'í mapé rúkharin ki majár kó'o úba' síbur ráta'n.
- Sikhá ná'i Ránzo man'í ndi túkharin rátahn íta íri'r nikán.

Urhan ndi atshá.

0.Úrhan ndi use'ni'n:

Man'í ndi sus 'ni' dibujái'ebo.

Ekípo atshá sangwáro úrir ba ki arí'hb nánt'a richhíhr níndo nánt'a dibúju atshá úbe' ndi ets-h 'hni' ndi únhu' urába ndi tamhús.

Ekípo arí'hb máre' ambín man'í ndi dibuju kuts-há pa ats' 'hni' man'í ndi urába úmha.

Sikhá man'í nánt'a ndi ni i'áhn nábur íru o máni ndi riní émab majár riní ráwab pa rinhí ratíb ki man'í ndi nábur ráwa.



1.Pu ndi urába: man'í ndi epán

Úrhan:

Úbo' ndi man'í ébe.

Man'í ndi atshégun:

•Urába kindú:

Arí'hb kó'o ndi egá man'í etshá úts'a richhíhr mapá rinhí atshár rinhí ndi ar'áhn.

1. ¿Man'í uba'be énu' múki'b erúj? ¿man'í ndi túkhar, man'í ndi tutshá, man'í ndi epé be kaúj sentítu'e ni íri'rbe káne erú, kiní kuri ínch'iri'r káne erú?
2. ¿Man'igo' íri'r tutshá?
3. ¿Man'igo' rutshá pa kít'ab úrir rakés?
4. ¿Man'igo' íri'r tutshá pa kaúj itan íri'r nangw uhj?
5. Í'e ndi chí kábe' eb huj ki man'í ndi é'i rutshá, ¿man'igo' nánt'a ki rapá rutshá?
6. Man'igo' ndi kuri é'ij kó'o plán rutshá?
7. ¿Ére'ba' man'í ndi nút'i epá sutsháme pur ndi sajárme ki man'íron ki man'íran ki nút'i rapá?
8. ¿Man'igo' túkhar sutsháme o íri'r sutsháme?, ígo' ndi túkharin sá' ndi man'í síbur man'í ndi epá tutsháhn o bajírin ndi túkharin.
9. ¿Man'igo' sá' sii'ahn sutsháme?

Ni i'áhn marhe pa mare rutsháhn ki sii'ahn kuri suwan.

- Taréhn' es kindú:

Grupu rinhí máre' ap'ín ki man'í ndi ána ámha ána atsháhr.

*Man'í ndi atsh gun:

*Sikhá úrir richhihr suphá sutsháhme o suphá sutsháhrme ét'ur íru o máni ndi riní émab majár ána máres richhihr ása' ki phá ána rinhá andáhn.

*Kénkha segúndo áp'or pa man'í kurí ámha ki ubés kábi'e ána riní áwab. Nánt'a úri agésk'un pa rinhí ána andés pa si'ahn sa' siku'nme.

*Sá' ndi ántho íru o máni ndi riní émab tshá rinhí andés.

*Ko'o ndi ét'ur atshéhr nánt'a dibúju atshá pa ats' hni' man'í ndi kurí émha.



2. Taréhn' es rinhís: Tshá kurí émha

- Grupu tipán atshá, ekipo sangwáro úrir ákhar ndi ná'i búnho táts'ah. Sikhá ni tin'uhn karír si'ahn ekipo sutshá nánt'akari ki tin'uhn ets-háme ki ekipo taréhn' es ki tipán nehé úrhan árhan.

- Ná'i ekipo sangwáro minútu ákhar pa taká man'í atshá, kíni ndi man'í atshá tin'uhn minútu nehé áno'b. Ná'i ekipo rinhí man'ih i'e atshéhr.

- Ekipo nánt'akari: man'í ndi túkharin ki pur ndi ígo'be bajírin ni íri'r egán pur ndi ni múki' útahn.

- Ekipo taréhn' es: man'í ndi túkharin ki énu'n ná'i bajírin ékhar purmhé' kíri sur'áhme..

- Ekipo tin'uhn: man'í ndi túkharin ki pur ndi ígo'be Ránzo ná'i íri'r egá pur ndi ni míkib útahn.

- Ekipo tipán: man'í ndi énu'n Ránzo á'i úkharin purmhé' kíri sútahnme. Sá' ndi úrir man'í ekipo atshá ántho, íru o máni ndi riní áwab úrir kó'o ndi ét'ur ámha man'igo'o undéhr. Nehé ámha man'í ndi endéhr, si'ahn súmhame man'í kuri éts'ab.



3.Pu ndi tinuhn: Man'í ndi Etshán.

Pásá' ndi atíb, mapé rinhí ámhab pa nánt'a ki taréh rinhís áta' ki nánt'a karí rinhí nehé tách :

Ndi taréh rinhís tách 's ú'o'o tari pa ámha ki tamhás.

Rinhí ndi ar'ahn:

Pa man'í ndi túkhar ítan íri'r rata':

•¿Man'igo'o nimbó úb 'b utshá o man'igo'o sá' si'áh sutsháme pa ndi bajír?

•¿Man'igo'o mejór nimbó rub 'n rutsháhn o man'igo' si'áhn sutshán-me ndi ku'ás Ránzo?

Antes ndi urhon aman ndi sin'i uba' ur'irin pa mare' apín'in ki ma itan katsa's man'í amha pa utshán.

Pa sá' ndi úrhon kabí'e uríh'b kurí áwa ki nánt'a rinhí a'áhb man'í ndi taká úmha.

Pa ítan apán...

Man'í ndi ena etshá íngwar

Man'í ndi atshá

Í'ebé ána man'í ndi kít'ab etshár man'í ndi kít'ab mapá úrir mukib kíni úbo' in'ihrb.

Úrhan:

kíni rinhí ndi tushán, katá ni mapába tuw chi'n ki man'í síbur úman. Kíni rinhí man'í ndi nába'ndúhn tutshán í'e ú'e ki ubés tshá anún.

Man'í ndi si'áhnme: Nánt'a richhíhr tasár.

Ni urí' úri muki'

Ni mapé uba' pa tshá rutshán.

¿kábe' utshán?

1. Nánt'a rinhí ása'n: niakurí tshá anún kánenkha rinhíre utsháhn ki man'íranbe úbe utshá.

2. Máre' upin'in ndi úre rinhí: kó'o ndi bajírin, úre rinhí utsháb nánt'a rúta'n nda máre' rapín'in pa anún ke'ibe énu'n man'í ndi ráman, kábi'ebe nikán, kábí'ebe rinhí é'on.

3. Rinhí rutshán: kíku tshá rinhí úgu' tína á'ehbun ki man'í ndi éna tínihrin.

- a) Pa anán kábe' utshán (ndi thsa rinhí iri' anar)
- b) Pa áman k'áro're ána riní áwab.
- c) Pa anún k'árore túka ú'e úrir asér man'í atsháh.
- d) Pa anún kégo'be, kábi'e táti'

U'obá utsháhn:

Mahér rutsháhn

- Pa nimbó ubeb richhíhr tasa'j, kumu ndi supáme, o pa anú man'igo' epá.
- Pa kega' apá man'í ndi amha ki tshá tana anú.
- Ndi sá' urho richhíhr tasa'j (kumu ndi sá anstro o kega' atshá). Pa anún man'íri'o tupán tusa'n o aman man'uri'o tunún.

*Man'í ndi atsh gun:

- Máres ki tshá táti"
- Sikhá úrir riní émbo ánob ki phá táti".
- Táka'r ki urá rápes. Si'ahn munda riní nehé sáwabme.
- Man'í ndi nánt'a material túkharin ráman pa úrir rinhí rákhar (up'á, kazábar, nánt'a mésa, nánt'a simhás, ki man'í síbur)
- Richhíhr úran ére'r ambihr pa lúgar anhú: ndi tar'í er'í ér'ihr, eskuélas, kazá ér'is, ki man'í síbur.



Urángí' eré'r ndi unhí kulór.

Ema:

Ná'irgun ndi prulemas tákharin, prulemas ndi man'í sibur. Purmhé' ére'ba' máskeb man'í sibur prulemas ndi túkharin kibí'e úgu' túta'bun pa kábe' rú'en pa ndi ráki'rin. Í'e kúmu ndi nánt'a úri o máni ndi úza' utshá ni man'í sibur úts'a úkhar purmhé' ír'ir úza émb éngi'n.

Í'e ndi úgu' túta'bun pa nánt'en prulema éki'rin kumu ndi katángi'n er'érino'.

Urangí' er'ér ndi mapé kulór be man'í ndi túkharin nánt'a kulór nehé unú'n.

Tshé kúri úban man'í kulór nánt'e katangi' er'errin tári ndi kíni ba tibúchi'n.

Urhan ndi atshá:

Tshá anún kibí'e tú'en pa námbih rinhín ír'i'r éki'rin.

Man'í ndi tutshán ki kábi'ergun ndi raman.

Man'í ndi tutshán ki valor akhar ana atshá.

Kimb'a ekhasb, rinhí e'o ki ena man'i etshé.

Kéga' rinhí:

•¿Man'í kulór katángí' er'érin?

•Sikhá ná'i rinhí sínkhárme, tónses ranún kábe' rú'en pa rinhí man'ih i'e ráki'rin.



Urhan ndi atshá.

0. Úrhan ukiki ats'eni':

Tári turúnhe.

Íru o máni grupu ichánhe pa tari kis' ni' ki kirún ndi kí'i rinhí ba ar'áhk:

Gún'iba' ndi tibúchi'n us 'ni'n tári anán pa anán kábe' uwágun

- ¿Sus 'ni'n kánenkhare tári?
- ¿Man'igo' kuri úwan o rutshán ndi tári?
- ¿Man'igo' sajár sutsháhnme?
- ¿Man'igo'o sibá majár tutshán?

Kí'i rinhí ná'i grúpu ur'áhb ki majár ná'i man'í utshán. Máre' ambín ki ndi nánt'a rinhí nánt'a o taréhn'es a'ás.

1. Pu ndi urába: man'í ndi upán.

Úrhan

Urangí' er'ér ndi unhí kulor.

Kábe' ndi atshégun.

•Pa ndi kíni urhan kunbiéneu'e íru o máni ndi riní émab sá' nánt'a lúgar ákhar ki man'í nánt'a ndi kulór. Ndi ána riní áwab ur'ók'oh nangá man'í nánt'a ána ánhí'. Ni i'ahn ni mahábe ána andér pa ubés úbe pha ána ekipo tamhás.

Úrha ndi ana atshá:

•Íru o máni ndi riní émab man'í síbur ági' ki phá úna arú (kibí'e mahá' richhihr ndi kulór ák'ah) be sá' ur'ós éga' níji ándeh be ána áwab k'á kibí'e kíni úbo' ki rinhí man'ih i'e énu' ki mürhu nánt'a kulór endén.



- Pa éndi úrir kulór kúnu' erhé (kulór kúnu' íba' ki kábe' ur'óhk'o nán-gah ínhi) kulór kúnu' erhé pur ndi man'í íri'r kuri emha, números o man'í nant'aki rinhí.
- Kít'a úrir rinhí ndi kulór énihrba énhu'. Ná'i enín én'uhr, ígo' ndi man'í ndi senti ét'e ki ndi ni kuri emha ki éreba' man'í ndi kuri emha ni í'e éreh.
- Éndir úrir kíni úbo' ni úmbo énhu' ígo' ndi úrir íis ézir ki ni man'í sibur emha pa rinhí a'a sare.
- Ki éndi kít'ab man'í sibur kulór sínda'r ba énhu'. Kíni um'á íru sirá, iríts, man'í sibur íri'r énu', man'í sibur íri'r etshá, rinhí íri'r emha ki en'uh úbebe man'í nant'a ratshá.
- Kít'ab urangí' er'er kulór kuki. Ndi kuki man'í sibur érehr, man'í sibur tutsháhn, ún'e mapé ningi'ba érehr, man'í sibur ík'ar.
- Sá' ndi éntho purmhé' kibí'e ni i'ahn éndi úrir man'í sibur kulór kusúba endéhr kí'i man'í tshá kuri étsha'b ki man'í sina sutsháme, kí'i káror ndi mapé úrir up'eh ép'ehn.
- Ubés ndi sá' kulór kesibur ndi ur'ók'o nángah níji kít'eh, ígo' ndi egá man'í etshá isére í'e ánzer ki kuri ámha ¿Kánenkhare úts'a kulór? Sá' ndi ámha kánenkha ána támehr ki ubé ndi kulór éni' tách :

Man'í ndi atshégun:

*Í'ebé ú'en man'í ndi kulór é'i rába si'áh súsa'nme.

*Palamás kuriba rása'n. Nant'a richhihr ínch'or'i núngo rakán pa rasésgun.



2. Pu ndi ibo'r: Man'í ndi kuri emha.

- Ná'ir ndi iro' kulór súngo taká máre' ni ambín man'igo'r ni íri'r ki man'igo'sichháme nant'a urangí' er'er ndi iro' kulór rúkharin.
- Rinhí ndi áta' richhihr ráts'oro sánzeb ndi úrha érhan be ar'és.
- Sá' ndi ekipo ná'i ántho grúpuba máre' ambín ni ndi tátthe'.
- Man'í ndi ni i'ahn ekipo máre' ambín áno' áts ni' man'í nant'a kulór é'i rába.

3. Pu ndi tin'uhn: Man'í ndi kiri emha

Sá' ndi ná'i ekipo ántho rinhí ámhab nant'a rinhí ar'er ¿sikhá kit'i útangi' er'er áp'or, man'í kulór ndi kindé kit'i?

- Grúpu isé pa nánt'aki kulór kuri ámha. Sá' ndi kulór ákhar úre kulór súngabe tamhús.
- Sá' ndi úrhan ántha nánt'a pedásu kartulína o listón ndi kulór úts'an ámbor ki atshéhr ákhar ta ndi úkiki tamhás.
- Man'í ndi nánt'a kulór é'i rába áts' ni' ki atshéhr át'e ndi nánt'a problema ákhar ndi ígo' úba' ure kulór satí kuri ámha.
- Sá' ndi ántha ats' hni man'í úba'be áki tamhás ki atshéhr úbe máre' apín'in kábe'be bajírin máre' rapíbun o kábe'be bajírin rinhí ráporin.

Pa íta rapán:

Ná'i rinhí ndi richhihr sím'er.

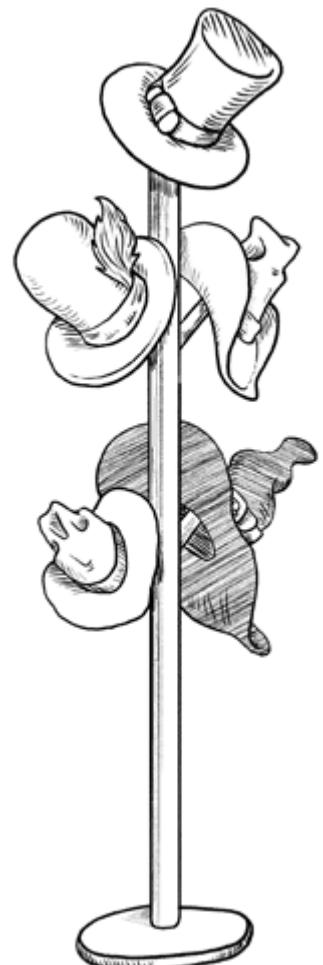
Táku'n úp'ah kuri úwan. Táku'n úp'ah úrhan pa kuri úwan.

Íro' úrhan ndi táku'n úp'ah pa kuri úwan, ndi kuri ási'rín, ndi nánt'a úri man'í nánt'a kuri ebá majár kíki ráki kuri rába, ndi nánt'a lúgar ná'i ratshá o rándi ratshá. Ndi tshá rára nánt'a richhihr ndi kulór. Ná'i ránkha ki sá' ndi rántho ráts'o ki ná'i ramhús pa ná'i naká.

Kíni rinhí ndi táku'n úp'ah pa kuri úwan utsháhn pa nánt'a rinhí ki rakhén ndi man'í nánt'a kuri rúwan ki tshá rakhén. Í'e ndi man'í nánt'a kuri úwan taréh úgu's ébes. Urába nánt'a úgu' ni tshá áta', taréhn'es nánt'a úgu' ki asthá, sikhá taréh úgu's ni ír'ir tah 's nánt'a úgu' ítan ni kátsa nehé téteh. Í'e kúmu ndi mapé richhihr phá úna úkhar, nánt'a úp'ah phá ána úgu' ágan ndi ána kuri ámha.

Kauj súwame ndi táku'n úp'ah ná'ibe man'í kuri rámha, purmhé' phá rána rát'e, kibí'e súwame phá nánt'a úp'ah sangwáro ndi man'í nánt'a kuri úwan.

Úp'ah ndi ni íta' míndeh ndi man'ígoba táts'ah í'ebe ndi úp'ah méjobe majár man'í nánt'a kuri úwan ndi kágún námbihñ rinhín o kít'ab úpih rinhí. Ígo'r'o émha kábi'e nité'hrin ndi man'í nánt'a kuri úwan. Káne síbur ndi tátthe'r arú i'e i'ih.



Kénkhaba ndi úp'ah aphá ita' tshá man'í nánt'a kuri ámha. Ná'i úrir ndi úrhan árhan aphá í'e tanchi'n pá tshá ítan man'í nánt'a kuri ámha. Ndi man'í nánt'a kuri úwan tsúmu nánt'a foko ni endón túkharin; enbés ndi úba' rájon man'í sibur ráman, ni rhu runí síchh'an'inme, palamás man'í nánt'a íri'r tutshánhe kitúwanhe. Ndilumejorurába úrirsi'áh kírirsurhémendinánt'a úp'ah raphá purmhé' ndi úba' ta'ih ki ána aphá sá' sii'ahn man'í súmha. Urába úrir amha up'á úmbo ma ambá ko'osibur ámha si'ahn up'á úmbo sup'á. Kúmu ndi urába richhihr sím'er kúmu, kí'i úp'ah ndi míndeh pur ndi ni man'í kuri uwan. Nánt'a úri ndi ni man'í íri'ir kuri éba pur ndi ni man'í mapé epá. Sikhá sii'ahn úp'ah suphá sá' sii'ahn kíri supháme úbenha náth' (ná'is up'á úmbo rap'á). Úkiki túsek'un parí majár man'í rapán, máske ubés sii'ahn sús 'ni'nme man'í ndi sá' tunún úbe ndi tibúch'in. Mu itáhrin randén, ndi úp'ah ndi ni i'ahn majár rús 'ni'n.

- Up'á kunu': Munhí ni sizé'n, número ki mapé rinhí.
- Up'á enín: Man'í ndi sentítu'en man'í ndi kuri úwan ki ni múki' í'e éreh.
- Up'á úmbo: Í'si ézi man'í sibur éma ki man'í ndi utshá sárehbme.
- Up'á sínda'r: Um'áiru sirá, iríts márhe éma, íri'r man'í énu', man'í íri'r éma, man'í íri' irú.

Up'á kukí: Man'í sibur érehr, man'í sibur utshá ún'e mapé ndi níngi'ba érehr, mapéba íka'r.

•Up'á kusú: phá ébeh, phá ét'u ki kontrulai'e úrir ndi up'á ép'ehn etór. Miéntras ítan úrir mapé aphá tanchi'n man'í ndi atshá ítan íri'r téteh. Endesima ki si'ahn íri'r sínci'nme ndi man'í nánt'a kuri uwan. Éreba' ni ére'r ti'ín ki kuri uwan ni majár nehé man'í nánt'a ráman, sikhá sii'ahn í'e kuri súwan man'í ndi tutshán ítan íri'r náthe. Nánt'a úri sikhá ni máre ndi ú'in éma ma purmhé' ndi í'si ú'in rátehb ítan ni rane'b. Chípuri nánt'a man'í túsek'o up'á sínda'r íngwa'. Mé íngwa'be, ki tusék'unhe man'í ndi urába tunún ndi richhihr sím'er ndi taku'n up'á épan pa kuriuwan.

NÁ'I RINHÍ NDI UP'Á KÚNU' UP'Á MAN'Í NDI KURI ÚWAN.

Nánt'a komputadóra kuri úba ndi man'í utibun. Man'í súwame ki úre' épogun. Íro' man'í surúme ni man'í singweh sáwame. Kénkhaba ndi ubá' kunu' épa' ndi man'í kuri úwan komputadóra ráhibun.

Nánt'a úri ndi man'í nánt'a rinhí éthi' endésima rári'h í'ebe ndi man'í ndi ná'i úta' rabá. Éreba' ni rinhí mapébe ébe. (pág ndi rinhí múki'b, ni múki'b purmhé' rinhí. Éndi rinhí ki tsúmu ni múki'b purmhé' ki éreba' sii'eme, ki rinhí sa' ki imbo'r ínhir.



Urába nivel ma en'uh ki umha, ma urá utshá, tabo'r endesima rinhí ukhe'r, purmhe' ma unkha na'i ibur pa anhú ko'onkha'o ibo'r. Rinhí ndi ébe éreba' mukib ki éreba' sínhá muki'bme'go' i'ebe éreba' man'i sibur émha i'ebe ndi up'a kunu' apán endésima rinhí áman. Ndi up'a kunu' ambá íri'r ki sibér tat'ur. Nánt'a úri ndi íri'r man'i kurí éba íri'r rinhí é'ir. Méjo rába rambá o si'ahn sup'a. Kundi (kulór bénza'n) íri'r ét'ur.

NÁ'I RINHÍ NDI UP'A ENÍN MAN'I NDI KURÍ ÚWAN

Ndi up'a enín éba' káne ndi epá ema: "i'e sentítu'e ndi kíni rinhí". Up'a enín man'i ndi sentítu'en asu'n pa man'i ndi kurí úwan ítan ni ta'ahn. Ndi up'a enín ni atshu' man'i ndi kurí emha ki amha éreba' i'ebe ni íri'r kégo' ndi nínarin.

Up'a man'i épogun pa majár nínhí'rin ki nítéhrin man'i ndi sentítu'en; i'ebe sajár sútshegume si-khá kíni nánku' nme.

Up'a enín éna éke'gunbe énun man'igo'o kit'ab sentiet'e ndi éreba' er'áhb man'igo' kurí émha ndi up'a enín. Ndi nánt'a kurí éba up'a enín épa' si'ahn súwame ir'ir man'i ndi kít'abe etshá. Up'a enín sá' man'i ndi kít'abe sentiet'e ep'ehn.

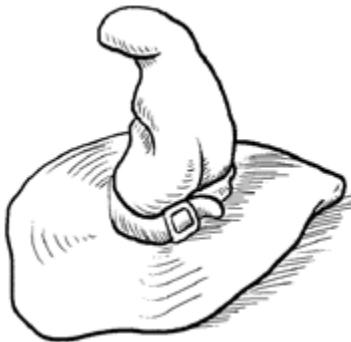
Urába ígo' ndi ná'i sentiet'e, máske éreba ni ézi, man'i erhé'n márhe émha o ndi éreba' et'if ít'on. Ndi lúgar tarénh'es, man'i ndi kurí úwan purmhé' ki éreba' ni éreh. Ndi éreba' man'i nánt'a úman ki éreba' kiní muki' i'e éreh kibí'e ráman pur ndi up'a enín úpa'n.



RINHÍ NDI KURÍ UWAN NDI UP'A ÚMBO ÚP'AN.

Ndi káne up'a úmbo épa' ni man'i sibur márhe kurí éba. Úre ndi up'a úmbo épa' éma man'i ndi pajá man'i ndi íri'r sutshánme kiní tupón. Ndi káne up'a úmbo éma man'igo' si'ahn íri'r sáreh, ndi érehr man'i ndi táníhr. Káne ndi up'a úmbo épa' éma man'i ndi etshá sích'ahme. Káne ndi up'a úmbo épa' éreba' kíri rinhí sunkhá'rme. Mu éreba' nánt'a rinhí éma pur ndi éma i'e.

Íro' ndi úba' úmbo épa' éreba' ni rinhí mapá ndi úrir egá man'i nánt'a etshá. Ndi káne up'a úmbo épa' éreba' kurí éba kábe' ndi chí ébeh ki kábe' ndi tandé' ébeh i'ebe énu' ndi sá' man'i epá. Up'a úmbo rasé-gun man'i ndi rutsháhn íri'r o pajá náteh.



Káne ndi up'á úmbo épa' éreba' rinhí márhe e'áhn. Íro' ndi up'á úmbo épa' si'áhn kó'o ndi pajá kuri émha súkharme, palamás up'á enín rambá. Maní ndi atí íri'r ámha ndi up'á sínda'r. Ndi maní nánt'a rinhí satí rámha, up'á sínda'r át'uhn ámha ántes ndi up'á úmbo.

RINHÍ NDI KURÍ ÚWAN NDI UP'Á SINDA'R ÚPA'N

Káne ndi up'á sínda'r épa' maní íri'r kurí éba ki maní íri'r utshá. Ndi kulór sínda'r tsúmu sá' um'ái-ru sirá, ni eríts pur ndi ni márhe éma. Íro' ndi up'á sínda'r épa' énu' man'igo' o íri'r etshá kúmu ndi íro' ndi up'á úmbo épa' énu' maní ndi pajá etshá. Káne ndi up'á sínda'r épa' maní síbur íri'r kurí éba, nít'i epá ki maní íri'r épi.

Káne ndi up'á sínda'r épa' man'á úta' pa ítan íri'r nángweh. Ubés kít'ab ki maní úta' pa sigí tshá íri'r tángweh. Káne ndi up'á sínda'r épa'. Íro' ndi up'á sínda'r épa' ná'i úbo'be maní íri'r utsháhn. Íro' ndi up'á sínda'r épa' íri'r rinhí íri'r epór, ki maní ndi éma i'e éreh, ki maní ndi utshá ná'i úba'be íri'r téah pur ndi úba sínda'r épa'.

Káne ndi up'á sínda'r épa' ná'i úba'be úran úta'. Maní síbur kurí éba ki maní síbur nít'i epá. Íro' ndi úba' sínda'r épa' sínhá nánt'a r'áto nehé márhe súwame (up'á enín) kibí'e múnda rinhí satí nehé suréme (up'á kukí).



RINHÍ NDI KURÍ ÚWAN NDI UP'Á KUKÍ ÚPA'N

Ndi up'á kukí pa íro' ndi kurí éba maní síbur ratshá. Nánt'a úri ndi kíni up'á épa' éma maní síbur ratshá. K'ágo'r ndi egá kurí émha kíni íri'r maní síbur atshá. Sikhá nánt'a ni ímohs taréhsa's up'á kukí rábas. Kulór kukí kínire maní síbur érehr, maní síbur endéhr ki kínire ningi' míndeh.

Káne ndi up'á kukí épa' k'abe ítan maní nánt'a éma. Ndi maní kuri éba utí utshá be sá' nánt'a ki nimbo úb 'b. Ndi maní nánt'a etshé khi maní nánt'a utshá. Éreba' i'e maní nánt'a ratséhgun be maní nánt'a kurí úwan tutsháhn.



Maní ndi etséhgún mapéba ébe máske éreba' múnnda í'e maní síbur émha. Éreba' ndi maní nánt'a kuri úwan, éman ki tutshán (maní síbur úman ki tíka'rín) pa majár maní ndi tutshán íri'r náteh, maní ndi rutshún ki maní ndi kuri úwan rutshán.

RINHÍ NDI KURÍ ÚWAN NDI UP'Á KUSÚ ÚPA'N

Up'á ndi kusú kíni up'áre káne kontróla ú'eb, káne ndi up'á kusú épa' ni tshá maní kuri éba. Ndi up'á kusú kuri úwan ni tshá kuri úwan ndi maní nánt'a áman. Íro' ndi up'á kusú épa' í'e kúmu ndi upéhn ép'ehn etór, íro're áwa kábe' be kít'ab up'á ámha.

Íro' ndi up'á kusú épa' ni tshá rinhí kuri ésa'b maní ndi kuri éba nánt'a fofo tshá ehús. Rinhí tshá énu' ki tshá rinhí e'áhn. Íro' ndi up'á kusú épa' rinhí ni tshá écir íro're rinhí tshá énu' ki íri'r utib. Kí'i o ínhir ndi nánt'a rinhí nimbo' ém'eh émha ki ndi rinhí ití. Íro' ndi up'á kusú épa're ni rinhí tshá utshá ki éma kábe' át'e be maní nánt'aki atshá; ki rinhí níji éta'b ndi sá' énu' íri'r sinármé. Íro' ndi up'á kusú épa' éma í'e kitshán ki í'e kíñarin.

Majár nánt'a rinhí níji ráta'bun ndi éreba' maní nánt'a egá émha pa nánt'a up'á ráthi'n. Kibí'e majár í'e rutshán pa maní ndi tutshán kímba' rakás kúmu ndi káne ndi náneh' íri'r nárehr kúmu ndi upéhn riní éna.

Máske nánt'a úrire tá'is úwa maní íri'r ratshá kít'ab kíbi'e nánt'a rinhí rámha ki ratshéh ndi úp'a kusú.

De Bono, E. (1988). Taku'n up'á pa kuri rámha. Kiki rana atshá ndi ráts'oro noviembre ndi taréh ubo's rats'oro tin'uhn egats, ndi www.kapitalemocional.com:<http://ciam.ucom.mx/directorios/5443/edward%20de20Bono%206%20sombreros%para%pensar.pdf>.



Urá úpi úrhan úrhan

Coordinación General de Comunicación Social

Instituto de la Mujer Guanajuatense

Instituto de la Juventud Guanajuatense

Instituto Guanajuatense para las Personas con Discapacidad

Secretaría de Desarrollo Social y Humano

Rar'áhr:

Secretaría de Desarrollo Social y Humano

Paseo de la Presa Número 99-101

Guanajuato, Gto. C.P. 36000

Teléfono 018003377948

(01472)7223453

(01473)7353626 al 31



MI IMPULSO

**"Kíni úrhan pa ná'i úrir ranhú, úrir ndi pulitikus sup'órme'i.
Ma íje' pa ndi Desar'óio Sosial ta ma ratshé".**



Paseo de la Presa No 103 Col. Centro
Guanajuato, Gto.

www.desarrollosocial.guanajuato.gob.mx



<http://portalsocial.guanajuato.gob.mx>

Gobierno del Estado de Guanajuato